

© Xavier Grau, VEGAP, Barcelona, 2021. Fotografia: © Guillem F-H

XAVIER GRAU. LA PINTURA SILENT

20.05 / 18.07.2021

Organització i producció:

Centre d'Art Tecla Sala i Districte Cultural de L'Hospitalet

Exposició en el marc del projecte "Our garden needs its flowers. Fluxos i narratives artístiques al Districte Cultural de L'Hospitalet"

Comissariat: Albert Mercadé

ENTRADA LLIURE

Aforament limitat. Ús obligatori de mascareta

Obertura: dijous 20 de maig de 2021, a partir de les 19 h

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

**districte
cultural** h

Ajuntament de L'Hospitalet

ÍNDEX

Presentació de l'exposició	Pàgina 2
Full de sala	Pàgina 3
Llistat d'obres	Pàgina 5
Imatges	Pàgina 6

PRESENTACIÓ DE L'EXPOSICIÓ

Xavier Grau. La pintura silent

Aquesta exposició vol ser un homenatge a Xavier Grau (Barcelona, 1951-2020), tal com creiem que li hauria agradat a l'artista: amb discreció i posant el focus d'atenció només en la pintura. Es tracta d'una selecció essencial d'obres provinents del seu estudi del carrer de Cobalt de L'Hospitalet, on va treballar des del 2016, que conviden a aproximar-nos sense filtres al treball, alhora silent i vital, d'un dels darrers grans pintors d'aquest país.

Xavier Grau va ser un artista reservat i amb una gran voracitat creativa. S'inicià en els anys de la Transició formant part del grup Trama, però no va ser fins a mitjans dels anys vuitanta que va refermar el seu singular llenguatge pictòric —explosiu, savi i vigorós— i fou reconegut com un dels exponents del boom de la nova pintura espanyola.

Aquesta mostra presenta algunes obres d'aquell moment àlgid i també dels seus darrers anys a L'Hospitalet, una etapa més introspectiva i distanciada del context artístic, que mai va acabar de reconèixer-lo com un dels grans referents de la pintura actual.

Comissariat: Albert Mercadé

Exposició en el marc del projecte "Our garden needs its flowers. Fluxos i narratives artístiques al Districte Cultural de L'Hospitalet".

Organització i producció: Centre d'Art Tecla Sala i Districte Cultural de L'Hospitalet

Dates: del 20 de maig al 18 de juliol de 2021

Obertura: dijous 20 de maig de 2021, a partir de les 19 h

Xavier Grau. La pintura que borbolla

Hem de considerar Xavier Grau com un dels últims grans pintors que ha donat aquest país. No ho hem sabut advertir. No ho hem sabut reivindicar. Però Grau ho reunia tot com a artista. Tenia trajectòria: era un dels representants més destacats del boom de l'art espanyol dels vuitanta (als fons de les millors col·leccions i galeries, com Maeght, Boades o Miguel Marcos, i exposant a Venècia, Basilea o París). El singularitzava una sòlida personalitat pictòrica, que l'ajudà a esquivar els paranys estètics del seu temps: l'efectisme formal o l'especulació conceptual. I exhibia, també, un profund saber del mitjà, a través d'una obra d'alta complexitat formal, capaç d'harmonitzar instint i raó, abstracció i figuració, tragèdia i vitalitat.

El cabal de la seva pintura contrastava amb la naturalesa silent del seu tarannà. Xavier Grau va passar els darrers anys de vida reclòs al seu taller del carrer de Cobalt de L'Hospitalet. Rarament fallava. No sempre pintava. De vegades, corregia una pinzellada d'un quadre antic. D'altres s'animava amb un de nou, més aviat petit. I, més sovint, dibuixava. Grau era un esplèndid dibuixant. Hi entrenava el seu traç fluid i tremolenc, que moltes vegades diluïa en aquarel·les, a través de les quals plasmava fantàsiques simfonies gràfiques de qualitats voluptuoses i minerals.

El silenci va ser la seva aposta vital per afirmar-se com a pintor. Durant els vuitanta, es reclogué per aplacar, a través de la persistent pràctica pictòrica, la cridòria vers la qual s'havia encaminat la disciplina durant els anys de la Transició. Ho coneixia bé. Havia debutat amb el grup Trama (de Broto, Tena, Rubio i, sí, Jiménez Losantos), a través d'una pintura deconstructiva i *engagée*, farcida de conceptes seixantavuitistes (de Marcelin Pleynet o del moviment Supports-Surfaces). Malgrat que aquella aposta inicial donà els seu fruits (Tàpies els va arribar a avalar en la sonada exposició de Trama a la Galeria Maeght del 1976), Grau aviat hi va prendre distàncies, a la recerca d'una pintura amb entitat pròpia, allunyada d'idearis i conceptes.

El silenci era la dimensió que necessitava per fer emergir el seu llenguatge fluent i magnètic. L'únic brogit era el que dringava sobre el llenç. Per a Grau la pintura era una conversa callada amb un imaginari borbollant de vida; en una obra que murmura a través de les atmosferes d'alta complexitat que només ell sabia embastar. Escenaris sublimats amb referències ara aquàtiques, ara fumejants, amb reminiscències de realitats naturals (remolins) o anatòmiques (cicatris, extremitats) fragmentades, que el pintor copsava en moviment, o en descomposició, però que acabaven dotades d'una solidesa, d'una permanència, fora del comú.

En ocasions, Grau prenia com a referència idees ambigües i penetrants, que li agradava desmembrar, com els cigars a *Maria Mancini* (1992), la marca que fumava el desconsolat Hans Castorp a *La muntanya màgica* de Mann. O les cavitats orgàniques del cos, com a *Hilios* (2005), títol que fa referència a una fissura interna del cos humà ubicada als punts d'entrada i sortida dels vasos sanguinis. O les atmosferes erosionades del casc antic de Barcelona (*Casc antic*, sèrie del 1988). O algun personatge històric que li excitava la imaginació, com l'oceanògraf Alexander von Humboldt. Però Grau no era esclau de la idea, i, com ens deia, si la idea dominava massa, ell marxava de l'estudi perquè s'esvaís.

Sovint s'ha comparat Grau amb Cy Twombly, però la seva pintura no es fonamentava en el buit, sinó en el ple. L'han associat amb Jean-Michel Basquiat, però Grau defugia el primitivisme sígnic i urbà. S'ha fet notar també la seva preferència per Philip Guston, però Grau no s'afirmava a través de la figuració, sinó que, més aviat, la negava. Xavier Grau tenia predilecció, en canvi, per les atmosferes encantades de Paul Klee, per la descomposició cubista de Pablo Picasso, per la brutalitat gestual de Joan Miró i Antoni Tàpies, i, entre els coetanis, per les juxtaposicions cromàtiques de Julian Schnabel o per la vehemència pictòrica dels seus amics José Manuel Broto i Ferran García Sevilla. També hi advertim admiració per l'agressivitat continguda de Willem de Kooning, o per la pintura aquàtica del Mir de Mallorca. En qualsevol cas, podem dir que Xavier Grau era un metapintor avançat (i quin gran pintor no ho ha estat?): algú que des de la solitud del taller dialogava amb una tradició pictòrica molt restringida i universal, al marge de les tendències més arribistes de l'art.

Xavier Grau era un artista amb consciència tràgica. La pintura tenia per a ell un destí plaent, però partia de l'acceptació del dolor com a fonament de l'existència. Així, també, la seva era una pintura vitalista, però no hedonista. Tràgica, però no agressiva. Considerava que l'embat excessivament virulent o jocós contra el llenç —tan propi de l'art del seu temps— acabava afavorint l'aparició de tics indesitjables en el pintor. Per a Xavier Grau la pintura era un camí per resoldre una veritat sentida i primordial, la qual es conjuga a través de la resolució de contraris: entre la voluptat i l'aflicció, entre el moviment i la permanència, entre la incertesa i la veracitat. La pintura de Xavier Grau és l'acceptació d'aquestes contradiccions fonamentals que regeixen la vida i que ens ubiquen davant una pintura honesta, profunda, fèril i, de totes totes, delerosament humana.

Albert Mercadé

LLISTAT D'OBRES

Pintures

Sense títol, 1993
Pintura acrílica sobre tela, 200 x 220 cm

Maria Mancini, 1992
Pintura acrílica sobre tela, 200 x 250 cm

Hilios, 2005
Pintura acrílica sobre tela, 220 x 200 cm

Sense títol, 1989
Pintura acrílica sobre tela, 200 x 250 cm

Sense títol, 2010-2012
Pintura acrílica sobre tela, 200 x 220 cm

Sense títol, 2018
Pintura acrílica sobre tela, 150 x 165 cm

Sense títol, 1994
Pintura acrílica sobre tela, 190 x 160 cm

Sense títol, 1991
Pintura acrílica sobre tela, 195 x 200 cm

Casc antic, 1987
Pintura acrílica sobre tela, 200 x 200 cm

Sense títol, 2019
Pintura acrílica sobre tela, 100 x 80 cm

Sense títol, 2019
Pintura acrílica sobre tela, 100 x 80 cm

Dibuixos

Sense títol, 2019
Llapis sobre paper, 29 x 29 cm

Sense títol, 2019
Llapis sobre paper, 29 x 29 cm

Sense títol, 2019
Llapis sobre paper, 29 x 29 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Sense títol, 2019
Tinta i aquarel·la sobre paper, 20 x 30 cm

Imatges i crèdits, [aquí](#).

-

Contacte de premsa

Anna Fernández (La Costa Comunicació)

anna@lacosta.cat

666 436 481

Contacte comunicació CA Tecla Sala

Montse Pereda (La bau—la Comunicació)

comunicaciotecasala@l-h.cat

934 032 624

Centre d'Art Tecla Sala: Av. Josep Tarradellas i Joan, 44. 08901 L'Hospitalet de Llobregat

Horaris: De dimarts a dissabte d'11 a 14 h i de 17 a 20 h. Diumenges i festius, d'11 a 14 h.

Més informació: www.teclasala.net | Instagram. @teclasala | Facebook. @C.A Tecla Sala

Hashtags: #xaviergrau #expoteclasala